

עורמו שו ספיר

מתנפין, וחשבונות דיון

נטרפים ומתברים

במשך ימים אחדים נדמה היה שוב כאילו עשוי משה דיון להפיל את ממשלתו של יצחק רבין וליצור קואליציה מימנית

הכל המתינו בציפייה לפתיחת מושב החורף של הכנסת. היה ברור שהליכוד יקבל את הזמנת דיון, יכריח את הכנסת לקיים מייד דיון מדיני, יגיש הצעת-החלטה לטה ברוח העצומה, דיון יצביע למענה, ובכך ישים קץ לשלטונו הקצר של רבין. שום דבר כזה לא קרה.

האמלט מתרופף. הכנסת פתחה את שנתה השנייה באווירה של שיעמום מותר. לא נערך דיון מדיני, והליכוד לא עשה דבר כדי לכפות אותו על הבית. הוא יצא ידי חובתו בהעלאת הצעה שיגרנית לסדר היום בעניין שאין בו חילוקי-דיעות בינו ובין הממשלה (הזמנת אש"פ לאו"ם).

מה קרה? הליכוד פשוט נוכח אך לדעת שאין לסייג על דיון. ברגע המכריע ערק דיון מן המערכה. הטאקטיקה שלו לא היתה קשורה בשום איסטרטגיה.

היו לכך כמה סיבות. שימעון פרס הודיע לדיון כי אינו עומד מאחוריו במאה אחוזים — כי לפרס יש עניין חיוני לשמור על ממשלת רבין, שהעניקה לו את ירושת דיון. גם כמה מאנשי רפ"י האחרים בכ"נסת רמזו כי אינם מתכוונים ללכת אחרי דיון למידבר. ואילו לדיון עצמו לא קסם הרעיון לעמוד בראש קואליציה של 61 אנשי הליכוד, המפד"ל, החזית התורתית ורפ"י — שבה יכולה כל קבוצה של שני ח"כים (כגון: פא"י, אנשי המרכז החופשי, אגו"י או אף אנשי פרס) להפעיל סחיטה בלתי-פרוסקט, למכור את עצמם למערך ולהפיל את הממשלה.

דיון נשאר האמלט. אמר עליו אחד מאנשי ליכוד בהתמרמרות: „אצלו אפשר לסייג מוך רק על דבר אחד — שאיראפטר לסייג מוך עליו“.

קופה וחופה. בעוד שחשבונות דיון התבדו, והודמונות אולי-אחרונה אבדה, התמוטט גם עולמו של פינחס ספיר, וייבו הוותיק.

אנשי-המפתח של המערכת הכלכלית שבנה — הסובכו וסחורו, השיטה כולה הווארה באור השלילי ביותר. הממשלה התקשתה אפילו להציל את אנשי-אמונו האינטלימיים ביותר, כגון טיבור רוזנבאום ומיכאל צור. אנשי-מפת בכלכלה, כמו בנו גיטר, העזו לעשות דבר ששום איל-הון ישראלי לא העז לעשות מעולם: לתקוף את ספיר.

אולם ספיר מצא דרך להפתיע את המדינה כולה, במישור אחר לגמרי. הרומן החשאי שלו, שתוללה השבוע כאשר נשא אשה, שימש כדף להסחיה את הדעת לשעה קלה מן המסולה הכלכלית-הפוליטית של מדינת ישראל.

תעמולה

דמותו של יהודן

איך המר אדם טוביב

וחולמני המיפצת חוקנית

הכותרת בידיעות אחרונות היתה מזער. זעת. היא חשפה את פרצופו האמיתי של הנרי קיסינג'ר.

רבים מקוראי ידיעות אחרונות חשדו מומן שקיסינג'ר הוא עוכרי-ישראל. אבל הגנה בא אישור ממקור אחר לגמרי. „שר“ החוץ הצרפתי לשעבר, מישל זיבר, כותב ב"זכרונותיו“:

אחרי הקדמה זו באה הכותרת: „קיסינג'ר — מפוזר, חולני, רגשני, שתלטן, מתנהג כפרי-מדונה...“

רוב הקוראים הסתפקו מן הסתם, בכרי (המשך בעמוד 18)

אבט אל תוך הבונקר

בעוד דחפור עורם סוללות במעבה האדמה

שברמת-הגולן, כבר נפערים עפר

מבוכים של מחילות תת-קרקעיות, בונקרים ועמדות לחימה, הופך כיום את רמת-הגולן למצודות לחימה מבוצרות, שהן חלק ממערך הביצורים של צה"ל, שנועד להפוך את הרמה למחסום מבוצר.

מירון מטורף עם הזמן נערך ברמת-הגולן.

בעוד מיספר שבועות תחל עונת ה"גשמים. רמת-הגולן תהיה הראשונה מאזור רי הארץ להיות מוצפת מים. בעוד מיספר שבועות עומד גם לפקוע תוקף המנדט של כוח משקיפי האו"ם. החוצץ עתה בקו הפרדת הכוחות בין צה"ל לצבא הסורי. זה הזמן המשוער בו עלולים הסורים, אם לא תחול תפנית מדינית של ממש, לחדש את מלחמת ההתשה, או לפתוח במלחמה חדשה. עד אז חייבת מדינת-ישראל להשלים את קו הביצורים החדש ההולך ומוקם ברמת-הגולן ושנועד למנוע מהסורים לחזור ולבצע את מה שעשו ביומיים הראשונים למלחמת יום-הכיפורים: תפיסת חלקה הארי של רמת-הגולן ואיום ישיר מקרוב על יישובי הגליל-העליון וביקעת הירדן.

במלחמת יום-הכיפורים עמד בין ה"צבא הסורי לבין מדינת-ישראל, קו מוצף צבים דלי, שלא היה בו כדי לחסום את שיטפון השיריון הסורי. חלק ניכר מהמורצבים הצדיקו את עצמם כמעוזים בלתי ניתנים לכיבוש, ולוא גם המסיבה שהסורים לא הירבו להתעסק עימם, עקפו אר"תם והשאירו אותם בעורף מתוך הנחה שהם ייכנעו מעצמם אחרי מצור ממושך. מה שהסתבר כתוצאה מה, תיח שאין בכוחו של קו ביצורים זה, המורכב ממוצבים לאורך קו הפסקת-האש, לחסום פלישה סורית.

צה"ל למד את הלקח. לקראת אפשרות של מלחמה חדשה, הולך ומושלם מערך ביצורים חדש, שונה בהיקפו ובתיכנונו מכל מה שידעו צה"ל ומדינת-ישראל עד כה. זהו קו שנועד להגן על רמת-הגולן, חייץ של אש, מיכשולים ונטון. בין האיומים הסוריים לבין מדינת-ישראל.

אין שם לקו החדש, הסיבה הפשוטה לכך היא שאחרי הלחץ של קו ברילב, אין איש מוכן להעניק את שמו לקו החדש. אבל תואר יש לו. והתואר הוא חומה בצורה, הבנויה ממערכת מורכבת ומסודרת של מוצבים חדשים, קילומטרים של תעלות אנטי-טנקיות חדשות, שטחים נרחבים הזורעים אלפי מוקשים נגד רכב ואדם, רשת חדשה של כבישים ודרכי גישה, המשנים את נופה של רמת-הגולן בצורה שגם אלה שלחמו בה במלחמת יום-הכיפורים יתקשו לזהותה.

התבצרות

נירחבת

כמו במה שקדם להקמת קו ברילב על תעלת-סואץ אחרי מלחמת ששת הימים, כך גם הפעם, היתה זו החלטה מדינית שהביאה להקמת קו הביצורים החדש. זוהי ההחלטה המדינית של ממשלת ישראל, שלא יהיו בעתיד ויתורים נוספים לסורים ברמת-הגולן. וישראל לא

עבודה דרוזית

פועלים דרוזיים ברמת-הגולן, העובדים בפקוח קבלנים ישראליים, מהווים חלק מכוח-העבודה, העוסק במירון נגד הזמן להשלמת ביצורי הרמה לפני בוא החורף והמועד המשוער של המיל"חמה החדשה. בתמונה נראים פועלים דרוזיים העוסקים בהקמת שכפ"ץ (שיכבת פיצוץ), שייעודה להגן על אחד ממוצבי הרמה החדשים מפני הפגזות.

תיסוג או תחזיר שטחים נוספים מרמת-הגולן לסורים. תבונתה של החלטה מעין זו והסיכונים הכרוכים בה, הם נושא לניתוח וביקורת פוליטיים. השאלה המתעוררת מול המאמץ הקדחתני הנעשה עתה ברמת-הגולן בעיקר בות ההחלטה המדינית שנפלה, היא באי-זו מידה עונה הקונצפציה של קו הביצורים החדש (בו הושקעו עד כה למעלה מ-200 מיליון ל"י ושעוד מיליארדים יושקעו בו כנראה בעתיד) — אם תתמקמה המלחמה (לפרוץ) על הצרכים והבעיות הצבאיות.

ברמת-הגולן, בניגוד למידבר סיני, אין מנוס מהתבצרות. אם צה"ל חוזר הפעם על התפיסה של אי הסתמכות על שיטות הגנה ניידת, כשם שאירע בקו ברילב, אין זה משום שלא נלמדו הלקחים מתמיל"חמה האחרונה, אלא מפני שהתנאים האובייקטיביים ופני השטח הם שמכתיבים שיטת הגנה מעין זו.

רמת-הגולן המוחזקת בידי ישראל, היא למעשה מישור טרשי בזלת, הזורע לכל עומקו, מקו ההפרדה ועד למצוקי ביקעת הירדן, בתלים וגבעות, הנראים כפי"ט מות בודדות ונפרדות. מי שמחזיק בתלים ובגבעות אלה, שור לט למעשה ברמת-הגולן.

ברמת-הגולן המוחזקת בידי ישראל, היא למעשה מישור טרשי בזלת, הזורע לכל עומקו, מקו ההפרדה ועד למצוקי ביקעת הירדן, בתלים וגבעות, הנראים כפי"ט מות בודדות ונפרדות. מי שמחזיק בתלים ובגבעות אלה, שור לט למעשה ברמת-הגולן.

מי שמחזיק בתלים ובגבעות אלה, שור לט למעשה ברמת-הגולן.

למעשה ברמת-הגולן.